

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการแปลความหมายภาพ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

คนที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมต่างกัน จะแปลความหมายภาพต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนบ้านปากคะยาง อำเภอศรีษะนาลัย จังหวัดสุโขทัย
จำนวน 60 คน และโรงเรียนบ้านยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 60
คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 120 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive
Sampling) คือ สุ่มเฉพาะกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ผู้ปกครองและตัวนักเรียนนับถือ
ศาสนาเดียวกัน ในจังหวัดสุโขทัยผู้ปกครองและนักเรียนนับถือศาสนาพุทธ และใน
จังหวัดปัตตานีผู้ปกครองและนักเรียนนับถือศาสนาอิสลาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ภาพสไลด์ ขนาด 35 มิลลิเมตร จำนวน 21 ภาพ เป็นภาพเกี่ยวกับ
วัฒนธรรม ซึ่งจำแนกออกเป็น 7 องค์ประกอบคือ ศาสนา ภาษา ครอบครั
ว สถาปัตยกรรม ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี และอาหารการกิน ในแต่ละ
องค์ประกอบจะประกอบด้วยภาพ 3 ภาพ ซึ่งเป็นภาพที่แสดงองค์ประกอบของวัฒนธรรม
เหนือ วัฒนธรรมใต้ และวัฒนธรรมที่ไม่ใช่เหนือหรือใต้

2. แบบวัดการแปลความหมายภาพ เป็นกระดาษคำตอบแบบเติมคำลงในช่องว่าง มีจำนวนทั้งสิ้น 21 ข้อ

3. เทปบันทึกเสียง คือ เทปคำสั่งที่ใช้กับกลุ่มประชากร โดยบันทึกคำสั่งไว้ว่า "นักเรียนดูภาพที่ปรากฏบนจอ แล้วเขียนคำตอบสั้น ๆ เพียง 2 หรือ 3 คำ บอกว่า ภาพที่เห็นนั้นมีความหมายว่าอะไร ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้" โดยใช้คำพูดที่มีสำเนียงเป็นภาษาท้องถิ่นเหนือและใต้

การดำเนินการทดลอง

ให้กลุ่มตัวอย่างประชากรเข้าทดสอบครั้งละ 30 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างประชากรดูภาพสไลด์ที่กำหนดให้จำนวน 21 ภาพ ซึ่งฉายให้ดูทีละภาพ และจะฟังคำสั่งจากเทปบันทึกเสียงที่พูดด้วยภาษาท้องถิ่นเหนือและใต้ หลังจากนั้นให้เขียนคำตอบในกระดาษคำตอบ ซึ่งให้เวลาในการดูภาพและเขียนคำตอบภาพละ 45 วินาที ให้ดูภาพจนครบ 21 ภาพ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ และการทดสอบค่าที (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยวิธีการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการทดสอบค่าที (t-test) ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอส/พีซีพลัส (SPSS/PC+)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 การแปลความหมายภาพโดยพิจารณาจากกลุ่มคำสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างประชากรตอบในแต่ละองค์ประกอบ

1.1 นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือและที่มีวัฒนธรรมใต้ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบภาษา จะตอบคำว่า "ตัวหนังสือทั่วไป" มากที่สุดเหมือนกัน (ดูในตารางที่ 1)

1.2 นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือและที่มีวัฒนธรรมใต้ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบขนบธรรมเนียมประเพณี จะตอบคำว่า "การแต่งงาน" มากที่สุดเหมือนกัน (ดูในตารางที่ 2)

1.3 นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือและที่มีวัฒนธรรมใต้ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบอาหารการกิน จะตอบคำว่า "อาหารทั่วไป" มากที่สุดเหมือนกัน (ดูในตารางที่ 3)

1.4 นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบครอบครัว จะตอบคำว่า "ครอบครัว" มากที่สุด แต่สำหรับนักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบครอบครัว จะตอบคำว่า "คนต่างชาติ" มากที่สุด (ดูในตารางที่ 4)

1.5 นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือและที่มีวัฒนธรรมใต้ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบสถาปัตยกรรม จะตอบคำว่า "บ้าน" มากที่สุดเหมือนกัน (ดูในตารางที่ 5)

1.6 นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบศาสนา จะตอบคำว่า "วัด" มากที่สุด แต่สำหรับนักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบศาสนา จะตอบคำว่า "มีสยิด" มากที่สุด (ดูในตารางที่ 6)

1.7 นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบศิลปะ จะตอบคำว่า "การละเล่นพื้นเมือง" มากที่สุด แต่สำหรับนักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ เมื่อดูภาพในองค์ประกอบศิลปะ จะตอบคำว่า "การฟ้อนรำ" มากที่สุด (ดูในตารางที่ 7)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1-7 กล่าวโดยสรุปได้ว่า กลุ่มคำสำคัญที่นักเรียนที่มีวัฒนธรรมภาคเหนือและที่มีวัฒนธรรมภาคใต้ตอบ เมื่อให้ดูภาพในแต่ละองค์ประกอบนั้น ต่างก็ตอบกลุ่มคำสำคัญเดียวกัน แต่ในบางองค์ประกอบจะตอบกลุ่มคำสำคัญต่างกัน ซึ่งมี 3 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบครอบครัว นักเรียนที่มีวัฒนธรรมภาคเหนือจะตอบคำสำคัญอยู่ในกลุ่มคำ "ครอบครัว" แต่สำหรับนักเรียนที่มีวัฒนธรรมภาคใต้จะตอบคำสำคัญอยู่ในกลุ่มคำ "คนต่างชาติ" องค์ประกอบศาสนา นักเรียนที่มีวัฒนธรรมภาคเหนือ จะตอบคำสำคัญอยู่ในกลุ่มคำ "วัด" แต่นักเรียนที่มีวัฒนธรรม

ภาคใต้จะตอบคำสำคัญในกลุ่มคำ "มัธยม" และองค์ประกอบศิลปะ นักเรียนที่มี
วัฒนธรรมภาคเหนือ จะตอบคำสำคัญอยู่ในกลุ่มคำ "การละเล่นพื้นเมือง" แต่นักเรียน
ที่มีวัฒนธรรมภาคใต้ จะตอบคำสำคัญอยู่ในกลุ่มคำ "การนันทนาการ"

ตอนที่ 2 การแปลความหมายภาพของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนก
ตามวัฒนธรรมภาคเหนือและวัฒนธรรมภาคใต้ พิจารณาความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม
ของตนเองและวัฒนธรรมอื่น

2.1 นักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมเหนือหรือวัฒนธรรมใต้ แปลความหมายภาพ
ในแต่ละภาพไม่ต่างกัน ส่วนใหญ่แปลความหมายภาพเป็นวัฒนธรรมกลาง ยกเว้นภาพ
ที่แสดงวัฒนธรรมใต้ นักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมใต้ จะแปลความหมายภาพโดยระบุ
เป็นวัฒนธรรมใต้ มากกว่าที่จะระบุวัฒนธรรมกลาง

2.2 นักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมเหนือ จะแปลความหมายภาพต่างวัฒนธรรม
คือ ภาพที่แสดงวัฒนธรรมใต้และภาพที่แสดงวัฒนธรรมกลาง โดยระบุเป็นวัฒนธรรม
เหนือ สูงกว่านักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมใต้แปลความหมายภาพต่างวัฒนธรรม คือ
ภาพที่แสดงวัฒนธรรมเหนือ และภาพที่แสดงวัฒนธรรมกลาง โดยระบุเป็นวัฒนธรรมใต้

โดยสรุป นักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมภาคเหนือและวัฒนธรรมภาคใต้ ต่างก็
แปลความหมายภาพในลักษณะที่ตอบเป็นวัฒนธรรมกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้าให้ดูภาพที่
ต่างวัฒนธรรม พบว่า นักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมภาคเหนือ ดูภาพที่เป็นวัฒนธรรมภาคใต้
และวัฒนธรรมกลาง จะตอบเป็นวัฒนธรรมเหนือมากกว่า นักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรม
ภาคใต้ ดูภาพที่เป็นวัฒนธรรมเหนือและวัฒนธรรมกลาง ตอบเป็นวัฒนธรรมใต้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการแปลความหมายภาพ
ถูกต้องตามเนื้อหาของภาพ ของกลุ่มตัวอย่างประชากร (ดูในตารางที่ 9)

การเปรียบเทียบคะแนนของการแปลความหมายภาพ ของนักเรียนที่มี
วัฒนธรรมเหนือ กับนักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ในองค์ประกอบสถาปัตยกรรม และศิลปะ แต่ไม่มีความแตกต่างกันในองค์ประกอบภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี อาหารการกิน ครอบครัว และ ศาสนา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อควรอภิปรายดังนี้

1. การแปลความหมายภาพโดยพิจารณาจากกลุ่มคำสำคัญที่กลุ่มตัวอย่าง ประชากรตอบในแต่ละองค์ประกอบ

ผลการวิจัยพบว่า การแปลความหมายภาพของนักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือ และนักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ ตอบคำตอบจำนวนสูงสุดเหมือนกัน คือ ในองค์ประกอบ ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี อาหารการกิน และสถาปัตยกรรม แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์เป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดความเข้าใจภาพ (Yoo 1984: 41-43) นั่นก็คือ หากเรามีความรู้หรือประสบการณ์เดิมเกี่ยวข้องกับสิ่งนั้นมาก ๆ ก็จะสามารถแปลความหมายได้ถูกต้องมาก (Yoo 1984: 41-43, ชม ภูมิภาค 2516: 22) โดยที่นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือและวัฒนธรรมใต้ส่วนใหญ่แล้วอาจได้รับความรู้หรือ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมามีเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ดังนั้น ในการดูภาพจาก แต่ละองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่กล่าวมานั้น จึงได้คำตอบหรือการแปลความหมาย ภาพออกมาเหมือนกัน แต่จุดที่น่าสังเกตในบางองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบภาษา กลุ่มคำสำคัญ "ตัวหนังสือเหนือ, ตัวหนังสือใต้, คัมภีร์อัลกุรอาน" และองค์ประกอบ อาหารการกิน กลุ่มคำสำคัญ "อาหารเหนือ, อาหารใต้" นักเรียนทั้งสองวัฒนธรรม ต่างก็แปลความหมายภาพโดยใช้ลักษณะหรือพื้นฐานทางวัฒนธรรมเดิมของตนในการตอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมิลเลอร์ (Miller 1973: 125-150) ที่พบว่า ใน การรับรู้ภาพแบบต่าง ๆ นั้น การที่ผู้สังเกตจะรับรู้สิ่งที่ปรากฏอยู่ในรูปภาพได้ ผู้สังเกตนั้น จะต้องเคยมีประสบการณ์กับรูปภาพนั้นมาก่อนบ้างแล้ว และภาพใดที่นักเรียนเคยเห็น หรือได้รับประสบการณ์มาก่อน ก็จะสามารถเข้าใจหรือแปลความหมายของภาพได้ดี

ในองค์ประกอบชนบทรรมนิยมประเพณี กลุ่มคำสำคัญ "การแต่งงาน" และองค์ประกอบสถาปัตยกรรม กลุ่มคำสำคัญ "หลังคา" นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือ และนักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ตอบเท่ากัน อาจเป็นเพราะว่า แม้นักเรียนทั้งสองกลุ่ม จะมีวัฒนธรรมหรือประสบการณ์เดิมต่างกัน แต่นักเรียนทั้งสองกลุ่มอาจเคยมีความรู้เคยเห็น หรือได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับภาพหรือเรื่องดังกล่าวมาเหมือนกัน จึงมีผลทำให้การดูภาพแล้วแปลความหมายออกมาได้คำตอบเท่ากัน แต่ในองค์ประกอบสถาปัตยกรรม กลุ่มคำสำคัญ "บ้านภาคใต้" นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือ กลับตอบคำตอบมากกว่านักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ อาจเป็นเพราะว่าภาพหรือสัญลักษณ์เหล่านั้นสื่อความหมายไม่ชัดเจน ก็อาจมีผลทำให้สมองแปลความหมายจากภาพหรือสัญลักษณ์ผิดไปจากจุดมุ่งหมายที่ผู้ส่งสารต้องการส่ง (มวงคล ภาวังคินทร์ 2527: 6)

ส่วนการแปลความหมายภาพของนักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือและวัฒนธรรมใต้ ได้คำตอบสูงสุดต่างกัน คือ องค์ประกอบครอบครัว ศาสนา และศิลปะ อาจเนื่องมาจากนักเรียนทั้งสองกลุ่มต่างก็ไม่ได้ใช้ความรู้เดิม และพื้นฐานทางวัฒนธรรมของตนในการตอบหรือแปลความหมายเลย ซึ่งคำตอบของนักเรียนนั้นอาจได้มาจากการดูเนื้อหาที่อยู่ในภาพและตอบตรงตามนั้น รวมทั้งสมาชิกของวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ มักจะประสบปัญหาในการมองสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอยู่นอกเหนือไปจากประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของตน (Mangan 1979: 75)

2. การพิจารณาคำตอบในแต่ละภาพของนักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมเหนือ และวัฒนธรรมใต้ ซึ่งแยกคำตอบเป็นวัฒนธรรม 3 กลุ่มคือ วัฒนธรรมเหนือ วัฒนธรรมใต้ และวัฒนธรรมที่ไม่ใช่เหนือหรือใต้ (ดูในตารางที่ 8)

ในการแปลความหมายภาพทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างประชากรภาคเหนือ พบว่า จะแปลความหมายภาพที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมเหนือ โดยระบุค่าที่แสดงความเป็นวัฒนธรรมเหนือร้อยละ 5.58 แปลความหมายภาพที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมใต้ โดยระบุค่าที่แสดงความเป็นวัฒนธรรมใต้ร้อยละ 1.44 และแปลความหมายภาพที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมกลาง โดยระบุค่าที่แสดงความเป็นวัฒนธรรมกลางร้อยละ

14.54 แสดงให้เห็นว่า ภาพใดที่นักเรียนเคยเห็นหรือได้รับประสบการณ์มาก่อน ก็จะสามารถเข้าใจหรือแปลความหมายของภาพได้ดี ในทางตรงข้าม หากภาพนั้น นักเรียนไม่เคยเห็นและรับรู้มาก่อน ก็จะไม่สามารถแปลความหมายได้ดีตามที่ผู้ส่งสาร ต้องการ ตรงกับทัศนะของแมนกัน (Mangan 1978: 249) พบว่า ภาพต่าง ๆ จะมีความหมายและสามารถเข้าใจได้ก็จากการใช้วิจารณญาณจากประสบการณ์จริง หรือบุคคลต่าง ๆ จะอ่านเนื้อหาสาระของภาพได้ ก็ต้องมีการเรียนรู้มาก่อน

เมื่อพิจารณาการแปลความหมายภาพที่ต่างวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรภาคเหนือและภาคใต้ แสดงให้เห็นว่า เมื่อให้นักเรียนดูภาพที่เกี่ยวข้อง วัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งก็ตาม แล้วนักเรียนสามารถแปลความหมายภาพนั้นออกมา ได้โดยที่เป็นภาพที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของนักเรียนแต่อย่างใด อาจเนื่องมาจาก ความคุ้นเคยกับวัตถุหรือสถานการณ์ที่นำมาเป็นภาพ บุคคลนั้นจึงสามารถเข้าใจหรือ แปลความหมายของภาพได้ (Yoo 1984: 41-43)

รวมทั้งในปัจจุบันนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ต่าง ๆ ได้พัฒนาและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้การติดต่อสื่อสารจากสถานที่หนึ่งไป ยังอีกที่หนึ่งมีความสะดวกรวดเร็ว ก่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการรับรู้และแลกเปลี่ยนข่าวสาร รวมทั้งการผสมผสานต่าง ๆ ทางด้านวัฒนธรรมของสังคมนั้น นอกจากนี้ อิทธิพลของสื่อต่าง ๆ ก็อาจมีผลต่อการแปลความหมายภาพของผู้ดูด้วย เช่นกัน เช่น สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ, โทรทัศน์, ภาพยนตร์ เป็นต้น ทำให้ผู้ดูเกิดความรู้ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้ สมาชิกของวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ มักจะประสบปัญหาในการมองสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอยู่นอกเหนือไปจากประสบการณ์ทางวัฒนธรรม ของตน หรือมีละนั้นก็แปลความหมายในสิ่งที่พวกเขามองเห็นให้เป็นไปตามลักษณะ ทางวัฒนธรรมของสังคมในกลุ่มของเขา (Mangan 1979: 75)

หากพิจารณาเกี่ยวกับการแปลความหมายภาพทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรทั้ง 2 วัฒนธรรม จะพบว่าส่วนใหญ่จะระบุคำที่แสดงความเป็นวัฒนธรรมกลาง อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ใด ๆ ก็ตามที่คนเรามีอยู่ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์

เดิมนั้น (Segall 1979: 70) มีความสำคัญมากในการตีความหรือแปลความของการสัมผัสได้อย่างชัดเจน (จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ 2516: 85) หากคนเราขาดประสบการณ์เดิมาก็จะทำให้เกิดการรับรู้ที่คลาดเคลื่อนไปจากความจริงได้มาก (จำเนียร ช่วงโชติ 2516: 9, ชม ภูมิภาค 2516: 22) ประสบการณ์จึงเป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดความเข้าใจภาพ (Yoo 1984: 41-43) และภาพที่นำมาใช้นั้น หากยากเกินไปและนักเรียนไม่เคยมีพื้นฐานหรือความรู้เดิมมาก่อน ก็จะทำให้นักเรียนเกิดความยุ่งยากสับสนยิ่งขึ้น (วิบูลย์ศรี เวชวัฒน์ 2516: 3) ดังนั้น ภาพยังมีความเหมือนจริงมากเท่าไร ก็จะช่วยเอื้อต่อการเรียนรู้มากขึ้น (Yoo 1984: 3) รวมทั้งระดับการแปลความหมายของภาพใด ๆ ก็ตามที่คนมองเห็น หรือสิ่งใด ๆ ก็ตามที่คนมองเห็นในภาพ จะมีการแปลความหมายกว้างมากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมของคนนั้นเป็นอย่างไร (Mangan 1978: 247) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยู (Yoo 1984: 75) ที่พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมกับพัฒนาการในด้านการรับรู้ภาพ

3. การเปรียบเทียบการแปลความหมายภาพตามองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้ง 7 องค์ประกอบ ของนักเรียนที่มีวัฒนธรรมต่างกัน (ดูในตารางที่ 9)

จากการเปรียบเทียบคะแนนของการแปลความหมายภาพของนักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือ กับนักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ ในองค์ประกอบสถาปัตยกรรม และองค์ประกอบศิลปะ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่มีวัฒนธรรมเหนือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการแปลความหมายภาพทั้ง 2 องค์ประกอบมากกว่านักเรียนที่มีวัฒนธรรมใต้ แต่ในองค์ประกอบภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี อาหารการกิน ครอบครัว และศาสนา ไม่มีความแตกต่างกัน ยู (Yoo 1974: 41-43) ได้อธิบายว่า ตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดความเข้าใจภาพคือประสบการณ์ และขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยกับวัตถุหรือสถานการณ์ที่นำมาเป็นภาพ เช่นเดียวกับที่ จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ (2516: 85) อธิบายว่า จากประสบการณ์ใด ๆ ก็ตามที่เรามีอยู่ หรือประสบการณ์เดิม จะมีความสำคัญมากในการตีความหรือแปลความของการสัมผัสได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ จำเนียร ช่วงโชติ (2516: 3,9)

ยังเสริมว่า ถ้าหากไม่มีความรู้เดิม หรือลืมเรื่องนั้น ๆ แล้ว ก็จะไม่มีการรับรู้สิ่งเร้า นั้น ๆ จะมีเพียงแต่การสัมผัสกับสิ่งเร้าเท่านั้น และทำให้คนเราเกิดการรับรู้ที่คลาดเคลื่อนไปจากความจริงได้มาก ชม ภูมิภาค (2516: 22) ได้เพิ่มเติมว่า หากเรามีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก ๆ เราก็จะสามารถแปลความหมายภาพได้ถูกต้องมาก

อภิปรายโดยสรุป

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการแปลความหมายภาพของนักเรียน ที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากกลุ่มคำสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ ของนักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมภาคเหนือและวัฒนธรรมภาคใต้ พบว่า กลุ่มคำสำคัญ ของนักเรียนที่อยู่ในวัฒนธรรมภาคเหนือและวัฒนธรรมภาคใต้โดยส่วนใหญ่แล้วจะตอบ กลุ่มคำสำคัญเดียวกัน นอกจากนี้ในด้านการแปลความหมายของภาพ จะเห็นได้ชัดว่า นักเรียนที่มีวัฒนธรรมภาคเหนือจะแปลความหมายของภาพโดยการใช้พื้นหลังทาง วัฒนธรรมของตนเองในการแปลความหมายแต่ละภาพมากกว่า ในขณะที่นักเรียนที่มี วัฒนธรรมใต้จะแปลความหมายของภาพตรงตามเนื้อหาที่ปรากฏ และหากเปรียบเทียบ การแปลความหมายภาพของนักเรียนที่มีวัฒนธรรมต่างกัน คือ องค์ประกอบภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี อาหารการกิน ครอบครัว และศาสนา ส่วนที่เหลืออีก 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบสถาปัตยกรรมและศิลปะ พบว่ามีความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

ในการผลิตและเลือกใช้สื่อประเภทรูปภาพ ควรจะต้องคำนึงถึง ความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมเดิมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ เข้าใจและแปลความหมายของภาพได้ตรงตามที่ต้องการ และเพื่อให้การเรียน การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า

2.1 ควรมีการวิจัยเรื่องการแปลความหมายของภาพ โดยใช้รูปภาพต่างกัน เช่น ภาพลายเส้น ภาพเหมือนจริง ภาพวาด ภาพถ่าย เป็นต้น ว่าภาพชนิดใดจะมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีพื้นหลังทางวัฒนธรรมต่างกัน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาความแตกต่างในด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน เช่น เพศ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับการศึกษา เป็นต้น ที่มีต่อการแปลความหมายภาพในวัฒนธรรมที่ต่างกัน